

Nautida iga hetke...

ITA SERMAN

Eelkõige olen ma Eestis teist korda sellepärast, et mul on siin tohutud eelised, teatas Carlo Felice Cillario muhedal moel. Ma võin elada siinsamas ooperimajas, ja kui mul tekib probleeme, ei pea ma asjaajamiseks saatma fakse või võtma kõnesid. Ma lihtsalt tulen trepist alla ja siinsete inimeste abiga saan kohe kõik asjad aetud. Pealegi meeldivad mulle vanad väikesed linnad: mulle tundub, et inimesed on seal paremad...

Aga lauljad?

Neil on suurepärane häälematerjal. Kuid nad vajaksid korralikku õpetamist: väga häid pedagooge ja väga häid dirigente. Ja mis veel oluline – eesti keele valdamine annab head eeldused itaalia keele hääldamiseks. Ooperi esitamist originaalkeeles pean ma aga väga oluliseks: see annab võimaluse rahvusvahelises ooperielus end võrdväärseks tunda.

Teie siinoleku ajal võivad muusikud osaleda ka meistriklasi tundides?

Jaa, mul on kaks gruppi: lauljad ja pillimehed. Eriti huvitavad mind müüdugi viiuldajad...

Maailmamainega dirigendi Carlo Felice Cillario muusikutee algas viiulimängust. Argentinast itaalia päritolu perekonnas sündinud poiss alustas viiulilõpinguid viieaastaselt. Üsna

Kalju Suure foto

Carlo Felice Cillario pärast "Boheemi" esietendust.

"Sevilla habemeajaja".

Huvitav on see, et ka oma teistkordset esinemist Eesti publiku ees alustasin just "Sevillaga". Teine minu juhutatud ooper oli "Traviata" ja nüüd vahetult

juba oma arhitektuuriliselt lahenduselt. Aga oluliselt on tõusnud teatri kunstiline tase. Sest paljud lauljad, kes vahepeal läksid Austraaliast teistesse riikidesse, eriti Inglismaale, tulid siia, kui uus ooperimaja valmis

muresid ju oluliselt polegi...

Tegelikult on see väga hea süsteem – käia ühes teatris ikka ja jälle. Sest antud hooaja lavastusega tööd tehes võib ühtlasi sätida plaane ka järgmiseks aastaks. See hoiab kokku tublisti aega ja närvi. Mul on näiteks juba päris täpselt teada, mida kavatsseb Sydney ooper kolmel järgmisel hooajal, millal vajatakse seal mind. See võimaldab mul teisiigi töid hoopis paremini sätida.

Kas oskate juba ka öelda, mis on teie järgmine töö näiteks ... Eestis?

Ei, veel mitte. Aga – nagu öeldud – põhimõtteliselt poleks mul siin juhatamise vastu midagi. Kui kutsutakse. Praegu on mu mõtted rohkem siiski neljapäevase kontserdi juures. ERSOga tuleb siis Estonia Kontserdisaalis ettekandele Puccini "Messa di Gloria". Olen Puccini pärast pikka vaheaega nüüd endale uuesti avastanud. Ja juba 28. oktoobril on "Don Carlose" esietendus Estonia Teatris. Seejärel lendan Milanosse, Itaalias tuleb ka üks meistrikläss. Siis on etendused Austraalias, Melbourne'is, siis kontsert Euroopas, siis olen taas Sydneys, kus muu hulgas on tulemas ka Verdi "Nabucco" uuslavastus. Vahepeal juhatan veel Stockholmis Verdi "Reekviemi"...

Ja vahelduseks võiks ju natuke olla ka kodus... Kus tegelikult on teie kodu?

esinesime koos, ta oli tuntud pianist...

Aga lapsed? On teie peregi puhul tegu muusikute dünastiaga, nagu see sageli kipub niisugustel taolistel puhkudel olema?

Ei, meie moodustame meeldiva erandi. Poeg Lorenzo ei tundunud noorukieas küll muusikukutsest huvitatud olema. Sellele vaatamata, et muusikat on ta alati väga armastanud. Ühel päeval teatas ta hoopis, et tahab saada inseneriks. Aga siis, kui ta juba ülikoolis õppis, kirjutas kord mulle, et miks ta peab olema insener... Et miks ta ei võiks olla muusik ja nautida oma elu nii, nagu mina seda teen... Nüüd tegeleb ta hoopis arvutitega, ja on oma töös õnnelik. Meie peres vist lihtsalt on juba kord nii, et keegi ei tegele sellega, mida ta on õppinud. Mina ju õppisin ka viiulit, aga hakkasin hoopis dirigendiks... Tütar on hariduselt bioloog ja oma erialal väga mitmekülgne, ent "töötab" praegu põhiliselt hoopis emana...

Mõni nädal tagasi sündis tal beebi, ja loomulikult võtab selle armsa väikese inimese eest hoolitsemine kogu ema aja. Ma olen tegelikult kahekordne vanaisa: poeg on ka selle eest hoolitsenud... Ja mul on südamest kahju, et saan lastelastega nii vähe koos olla. Mind on alati üllatanud, kui arukad, vastuvõtlikud ja andekad on lapsed. Ma arvan, et meil, täiskasvanutel, oleks neilt mõndagi õppida!

Jaa, mul on kaks gruppi: lauljad ja pillimehed. Eriti huvitavad mind muidugi viiuldajad...

Maailmamainega dirigendi Carlo Felice Cillario muusikutee algas viiulimängust. Argentinast itaalia pärifolu perekonnas sündinud poiss alustas viiulilõpinguid viieaastaselt. Üsna noores eas algasid kontserdireisid. Ka siis, kui sõda algas, oli ta turneel: Šveitsis, Saksamaal, Bulgaarias, Rumeenias. Vanematelt saabus teade, et noormehele tuli kutse Itaalia armeesse. Aga Cillario ei tahtnud sõdida: tema jaoks oli tähtis vaid muusika. Noormees otsustas Itaaliasse mitte tagasi pöörduda. Talle oli oluliseks toeks Rumeenia tunnustatud dirigent, viiuldaja ja helilooja Georges Enescu. Ta oli mulle isa eest, meenutab Cillario. Rumeenia kaudu sattus Cillario Odessasse: See oli minu jaoks huvitav paik. Varem ei olnud ma niisugusest linnast kuulnudki, aga nüüd puutusin seal kokku nii paljude põnevate isiksustega. Elasin Odessas poolteist aastat. Minu õpetajaks sai Nikolai Tšernjetinski, kes oli sel ajal sealse teatri direktor.

Odessas juhtus ka õnnetus, mis lõpetas noormehe viiuldajakarjääri. Pärast käevigastust ja kuuajalist kipsisolekut ei saanud ta enam mängida sedavõrd tundlikku pilli, nagu seda on viiul. Siis otsustaski Cillario dirigendikutse kasuks. Alustas sümfoniaorkestriga, ja õige pea seisis ka Odessa teatri orkestri ees. Tema esimeseks ooperiks sai

Carlo Felice Cillario pärast "Boheemi" esietendust.

"Sevilla habemeajaja".

Huvitav on see, et ka oma teistkordset esinemist Eesti publiku ees alustasin just "Sevillaga". Teine minu juhutatud ooper oli "Traviata", ja nüüd vahetult enne siiatulekut dirigeerisin seda taas Austraalias. See on Sydney ooperis praegu uus, väga tugevate lauljatega lavastus.

See oli aastapäevad tagasi, kui teie dirigeerimisel jõudis Estonia Teatri lavale ooper "Boheem". Meile on siin praegu veel üsna harjumatu, et külalislavastaja või dirigent tuleb uuesti teatrisse tagasi.

Ma arvan, et teine kord on tegelikult hoopis olulisem kui esimene. See tähendab ju, et on olemas head tingimused koostööks, et oleme teineteisest vastastikku huvitatud. Minu Austraaliakäimised algasid samamoodi... Esimest korda dirigeerisin seal 1968. aastal. Juhtus nii, et mina meeldisin vist neile, ja nemad jälle mulle... Ja kuigi vahepeal töötasin New Yorgi Metropolitan Operas ja Milano La Scalas, kutsuti mind ikka ja jälle Austraaliasse tagasi. Olen seal esimese külalisdireigendi seisuses. Ma ei tahtnud kunstiliseks juhiks või muusikajuhiks: asjaajamine mulle ei istu, mina tahan dirigeerida...

Sydney ooperiteater on eriline

juba oma arhitektuuriliselt lahenduselt. Aga oluliselt on tõusnud teatri kunstiline tase. Sest paljud lauljad, kes vahepeal läksid Austraaliast teistesse riikidesse, eriti Inglismaale, tulid siis, kui uus ooperimaja valmis sai, jälle Sydneyisse tagasi. Tõhusat tuge saab teater sponsorluselt. See on ääretult vajalik, sest ooperi tegemine on kallis. Teil on siin spondeerimisega probleeme, Itaalias samuti. Aga Austraalias on see täiesti tavaline. Ooperil on palju sõpru. Eriti rikaste leedide seas, kel muid

kontsert Euroopas, siis olen taas Sydneys, kus muu hulgas on tulemas ka Verdi "Nabucco" uuslavastus. Vahepeal juhatan veel Stockholmis Verdi "Reekviemi"...

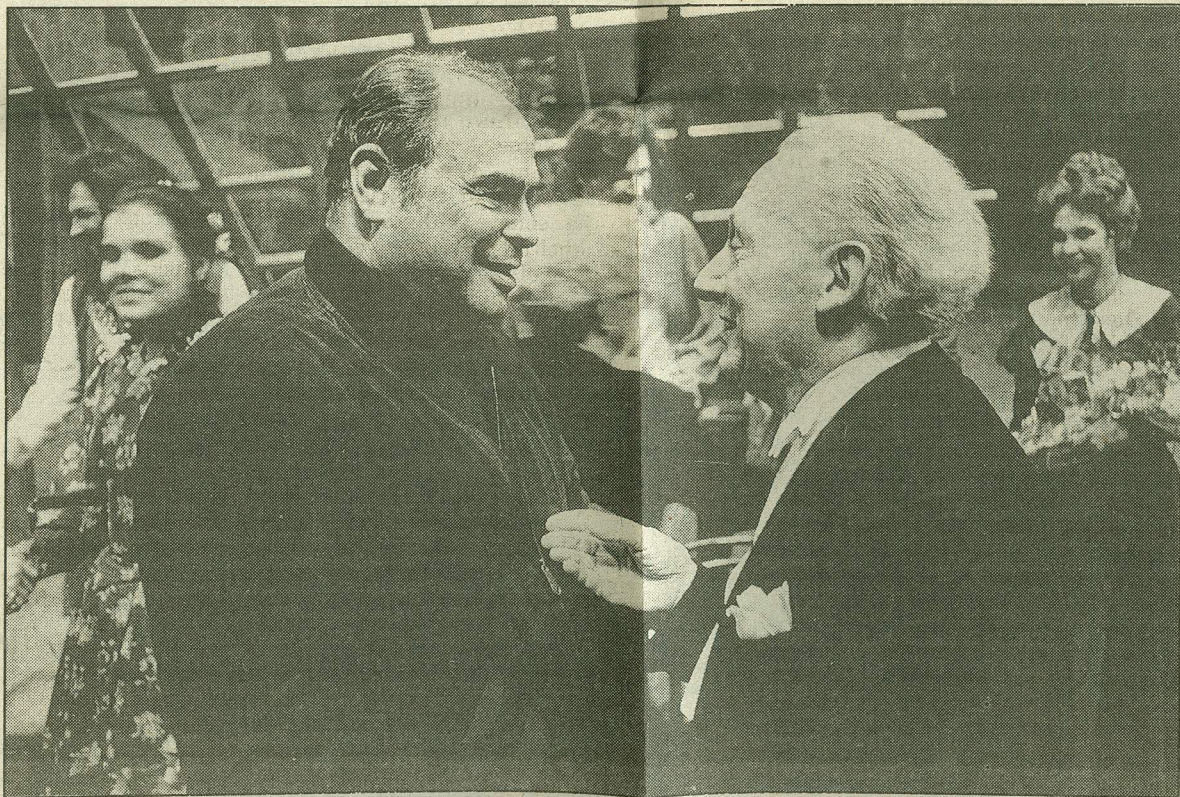
Ja vahelduseks võiks ju natuke olla ka kodus... Kus tegelikult on teie kodu?

... Lennukis... Ma olen üldiselt üks väga hea lendaja... Aga minu päris kodu on ikka Itaalias, 20 kilomeetrit Bolognast. Olen seal metsavaikuses küll väga harva. Kui asungi parasjagu Itaalias, elan rohkem laste juures. Minu abikaasa pole enam elavate kirjas. Kahjuks... Kunagi

litsemine kogu ema aja. Ma olen tegelikult kahekordne vanaisa: poeg on ka selle eest hoolitsenud... Ja mul on südamest kahju, et saan lastelastega nii vähe koos olla. Mind on alati üllatanud, kui arukad, vastuvõtlikud ja andekad on lapsed. Ma arvan, et meil, täiskasvanutel, oleks neilt mõndagi õppida!

Kas tahaksite oma lapse-lapsi kunagi näha muusikuteena?

Ei, see ei ole mulle üldse oluline. Ma olen seda meelt, et igaüks peab ise leidma endale meelepärase ala. Vaid siis saab tõeliselt nautida iga hetke selles elus...

Maestrod omavahel...

Gunnar Vaidla foto